

Kazinczy-lakoma az „Európá”-ban.

Igy is megültük a szép, a nagy napot; a komolyabb ünneplések után derültebb összejövetel, habzó poharak, lelkesítő zene, sokszoros fölköszöntések. Az ünnep vidámabb része volt ez, de tele ez is ama nagy kegyelettel, mely az ünnep komolyabb részeit átlengé.

Mintegy 200-an voltak jelen; tudós társasági tagok, írók, művészek s számos előkelő műbarát.

Mindjárt a dús lakoma elején a tud. társaság elnöke gróf Dessewffy Emil Ő cs. k. Főlségeért s az uralkodó családért emelt poharat; a fölköszöntés tiszteletteljes nyilvánításokkal fogadtatott.

A lakoma közepén aztán megeredt a köszöntések egész serege. Besze János, az irodalom több régi s újabb férfjának emlékére emelt poharat; gróf Dessewffy Emil Tompa és Szász Károlyra köszöntött; Szász Károly viszont t. t. szónokokra: gr. Dessewffy Emil és báró Eötvös Józsefért ivott; Giczey Samu ismert ügyvéd, Deák Ferencet élteté. Mondtak még azután fölköszöntéseket Kazinczy Gábor, az erdélyiek nevében Medgyes Lajos stb. A „Toldinál erősebb, aranynál aranyabb Aranyért” is ittunk. Emlékezetbe hozatott Ballagi Mór által Schiller évszázados ünnepe is, s e kegyeletes megemlékezés eléggé megcáfolja azon gyanúsítgató némely irkászokat, akik német lapokban már azt állígtatták, hogy az egész Kazinczy-ünnep nem más, mint ellenkezés a Schiller-ünnep ellen. A legrövidebb és legmeghatóbb fölköszöntéseket azonban Deák Ferenc mondá. Ő először is azért ivott, akiről, ha bármilyen közügyről, irodalomról, áldozatkészségről vagy polgári erényről van szó, a magyarnak meg kell emlékeznie, s erre Széchényi István grófért emelte poharát. A lakoma végén pedig így szólt: „Uraim! az ünnepély vége felé közeleg; imádkozzunk...

éljen a haza.“ S e szép magyar imát a jelenlévők ajka a legnagyobb áhitat és buzgósággal ismétlé.

Meg kell végre említenünk gróf Dessewffy Emil t. társ. elnök urnak egy indítványát, melyet a jelenvoltak előlege-sen elfogadtak, sőt a tervet rögtöni áldozatokkal is elősegíték. E terv az, hogy a nemzet Kazinczy szellemtelepjét, Szép-halmot megvegye, s ezt, mint a tudós társaság tulajdonát, örökösen a Kazinczy-család birtokában hagyja. Az ívet a tud. társasági elnök ur 500 ftal nyitotta meg, mihez a jelenvolt főurak hasonló jelentékeny összegekkel járultak, s a többiek is valamennyien tehetségük szerint, úgy hogy néhány negyed mulva mintegy 5—6000 ft lőn a szép célra aláírva. A terv létesíté-sére, kiviteli részleteire nézve bizottmány is neveztetett ki.

Az ünnepély alatt Patikárus Ferenc jeles népzene-társulata játszott, s a pompás ebéd alatt mintegy 40, ó tokaji bortól ragyogó palack is előkerült; ezt több lelkes tokaji honfi-társ küldé Pestre azon célból, hogy a Kazinczy-lakomán Tokaj lángnedve is képviselve legyen.

A terem díszét emelte Kazinczynak zöld lombokkal koszoruzott szobra, melyre a ragyogó csillárok különösen ünne-pies fényt vetettek.

A lakoma félhét körül érte végét, midőn ismét Kazinczy-ünnepre, a színházba siettünk.

Kazinczy emlékezete a nemzeti színházban.

A százados emlékünnap záradékát a színházi díszelőadás képezte; méltó befejezése a kezdetnek és folytatásnak.

A nézőtér ünnepiesen ki volt világítva, s ragyogott a szeszfénytől, örvendő arcoktól és lelkesedéstől. Az előadás előtt már jó félórával nem lehetett bejutni, minden hely a szorongásig megtelt. Nők, férfiak, ifjak és öregek ünnepi köntösükben és ünnepélyes érzelmeikkel várták az előadás kezdetét. Mennyi